

De vakschool uit 1959 (nu de Meerwegen Scholengemeenschap).

Na de Tweede Wereldoorlog werden er nog hallen, werkplaatsen en een laboratorium aan het Prodentgebouw vastgebouwd. Allemaal ontworpen door Warners, waardoor het als eenheid oogt, in tegenstelling tot veel andere oude fabriekscomplexen aan deze route. In de Fabrieksstraat op het terrein zitten nu allemaal kleine ondernemers. Bij Vintage UK worden kasten, glaswerk en borden verkocht uit het Verenigd Koninkrijk. Eigenaar Neil Moreton verzamelt de spullen zelf. “Nog wel”, zegt hij, verwijzend naar het Britse besluit om uit de Europese Unie te stappen. Naast zijn winkeltje zit Letter & Pers, waar kaarten worden gedrukt met een oude letterpers.

We steken de Eembrug over. Daar staat een benzinstation uit 1953. Het is één van de laatste benzinstations uit die tijd die nog in Nederland overeind staan. Op de muur naast het gebouw was een kunstwerk aangebracht: een mozaïek van rennende paarden die de gratie en kracht van auto's moesten verbeelden. “Grote kunstwerken op de muren van gebouwen, zowel binnen als buiten, is ook een kenmerk van de wederopbouwarchitectuur”, zegt Pasman. Het mozaïek is verloren gegaan, maar bij de restauratie is er een nieuw kunstwerk aangebracht. Siesta wist ook de hand te leggen op een oude benzinepomp van BP die nu net als toen aan de weg staat. Vorige week werd het gebouwtje feestelijk heropend – nu biedt het onderdak aan ijsalon Vitelli. De woningen in de wijk achter het benzinestation dateren uit de naoorlogse periode. Kleine eengezinswoningen, kaarsrecht op

Fietsroute

De fietsroute ‘Herrijzend Amersfoort’ begint bij de VVV in het oude centrum van de stad. Hier is ook het boekje met de route verkrijgbaar voor 4 euro. Op de Open Monumentendag, in het weekeinde van 10 en 11 september, geven medewerkers van Siesta tekst en uitleg tijdens de fietsroute. Voor meer informatie over het industrieel erfgoed in Amersfoort:

www.siesta-amersfoort.nl

een rij met een voortuintje en neergezet volgens een Engelse prefab-methode om zo snel mogelijk het woningtekort weg te werken.

We fietsen verder langs schoorstenen, een oude luciferfabriek uit 1881, de oude Noritfabriek, loodsen met sheddaken (zadeldaken met ongelijke schilden) die voor meer licht zorgden in de fabriekshallen en dus voor betere arbeidsomstandigheden, en de Nederlandse Naamplatenfabriek. Op het industrieterrein langs de wederopbouwpannen staat nog een betonmortelcentrale die in de jaren vijftig overuren draaide. Het Fläkt-gebouw is een voorbeeld van de

prefab-constructies uit de na-oorlogse periode. In 275 dagen konden 20 man zo'n cilindervormig gebouw in elkaar zetten. Dit kantoorpand is de favoriet van Pasman: “Ik heb er een zwak voor.” De aluminiumplaten op de buitenkant weerkaatsen het zonlicht. “Twee jaar geleden sprak ik de architect.” Die bleek zijn tijd ver vooruit. “De platen houden het gebouw koel in de zomer en warm in de winter. Heel energieneutraal.” Over de kleine ramen zegt ze: “Die zitten precies op de juiste hoogte voor mensen achter een bureau, zodat ze altijd naar buiten konden kijken.” Dat er heus niet alleen maar snel gebouwd werd zonder oog voor esthetiek, bewijst de vakschool uit 1959 waar nu de Meerwegen Scholengemeenschap huist. Op de gevel bakstenen in verschillende kleuren en patronen. “Ook typerend voor de wederopbouw”, zegt Pasman. Bij de school horen ook een conciërgewoning en een ruimte voor een arts en verpleegkundige. Op de vakschool gebeurde namelijk nog weleens een ongeluk tijdens het timmeren, smeden of houtbewerken.

Het laatste gebouw op de route is het Levobpand. Dit werd in 1959 gebouwd in opdracht van de Amersfoortse bank en levensverzekeraar Ons Belang. Symmetrie en transparantie en een gevel van natuursteen en aluminium raampartijen. De kluisen bevonden zich in de betonnen kern. Binnen hoge plafonds en ronde trappen. Inmiddels huist er een ander bedrijf in. “Maar gelukkig heeft het de uitstraling uit de wederopbouwperiode weten te behouden.”